

عنوان مقاله:

بررسی اندیشه بازگشت به خویشتن در آرای سیدجمال و علامه اقبال لاهوری

محل انتشار:

اولین همایش ملی پژوهش های کاربردی در تاریخ، فرهنگ و بیداری اسلامی (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

عبدالرسول حسنی فر - دانشیار علوم سیاسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان

حسین آقا موفق - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی، دانشگاه سیستان و بلوچستان

خلاصه مقاله:

علامه سیدجمال و علامه اقبال لاهوری دو متفکر بزرگ جهان اسلام در قرن 19 و 20 م، عمر خود را صرف مبارزه علیه استعمار و بهبود اوضاع شرق بخصوص جهان اسلام که در کام استعمار و استثمار فرورفته بود، نمودند. آنها با توجه به آگاهی و شناختی که از گذشته درخشان مسلمانان، بخصوص صدراسلام و همچنان مبنی بر فهم و درکی، که از عوامل سقوط و انحطاط جوامع مسلمان داشتند، در صدد یافتن راه مناسب جهت گذار از وضع نامطلوب و اسفناک زمان خود برآمدند. این دو متفکر پس از آسیب شناسی و پیدا کردن علت بحران، راه حل را در بازگشت به خویشتن و بازسازی جوامع بر اساس این اندیشه دانستند. با توجه به اهمیت این دو متفکر و راه حل آنها خصوصا در دوره کنونی، در این مقاله با روش تفسیری و تمرکز بر خوانش متن هردو دانشمند، به بررسی اندیشه بازگشت به خویشتن در اندیشه سیدجمال و علامه اقبال پرداخته شده است. خوانش اندیشه این دو متفکر بر محور اندیشه بازگشت به خویشتن، نشانگر این مسئله است که بحران جوامع اسلامی و عقب ماندگی آنها موجبات ورود و نفوذ استعمار را فراهم ساخته است. بر این اساس علامه سیدجمال و با پیروی از او علامه اقبال، بانگ بیداری سردادند و راه حل را در بازگشت به خویشتن خویش و توجه به داشته های خود و پرهیز از تفرقه دانستند که این خود توانی را در کشورهای اسلامی ایجاد می کند که با اتحاد و همگرایی مبنای تمدن عظیم و توسعه جوامع اسلامی فراهم شود. لذا این پژوهش با توجه به آنچه ذکر شد سعی نموده است به این پرسش پاسخ ارائه نمایند که: اندیشه بازگشت به خویشتن در افکار و نظریات سیدجمال و علامه اقبال چگونه است؟

کلمات کلیدی:

علامه سید جمال الدین، علامه اقبال، انحطاط و عقب ماندگی، بازگشت به خویشتن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1170879>

